

LEHDISTÖTIEDOTE nro 200/22

Luxemburgissa 15.12.2022

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-311/21 | TimePartner Personalmanagement

Työehtosopimuksessa, jossa vuokratyöntekijöille maksettavaa palkkaa alennetaan suoraan palkatuille työntekijöille maksettavaan palkkaan verrattuna, on määrättävä korvaavista eduista

Tällaiseen työehtosopimukseen on voitava kohdistaa tehokas tuomioistuinvalvonta

CM työskenteli tammi-huhtikuussa 2017 määräaikaisen työsopimuksen perusteella TimePartner GmbH:n, joka on työvoiman vuokrausyritys, palveluksessa vuokratyöntekijänä. CM asetettiin tämän toimeksiannon yhteydessä vähittäiskaupan alalla toimivan yrityksen palvelukseen tilausten käsittelijäksi.

CM sai tästä työstä bruttopalkkaa 9,23 euroa tunnilta niiden kahden liiton välillä, joihin TimePartner ja CM kuuluivat, tehdyn vuokratyöntekijöihin sovellettavan työehtosopimuksen mukaisesti.

Tässä työehtosopimuksessa poikettiin Saksan oikeudessa tunnustetusta yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta,¹ sillä siinä määrättiin vuokratyöntekijöiden osalta alemmasta palkasta kuin bruttopalkka, jota käyttäjäyrityksen työntekijöille maksettiin Baijerin osavaltion (Saksa) vähittäiskaupan alan työntekijöiden työehtosopimuksen ehtojen mukaisesti ja joka oli 13,64 euroa tunnilta.

CM nosti Arbeitsgericht Würzburgissa (työoikeudellisten asioiden alioikeus, Würzburg, Saksa) kanteen, jossa hän vaati, että hänelle maksetaan palkanlisää 1 296,72 euroa, joka vastasi vuokratyöntekijöille maksettavan palkan ja käyttäjäyrityksen suoraan palkkaamille vastaaville työntekijöille maksettavan palkan välistä erotusta. Hän vetosi tässä yhteydessä direktiivin 2008/104² 5 artiklassa vahvistetun vuokratyöntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen. Sen jälkeen, kun kanne oli hylätty ensimmäisessä oikeusasteessa ja kun myös asiassa tehty valitus oli hylätty, CM teki Revision-valituksen Bundesarbeitsgerichtiin (liittovaltion ylin työtuomioistuin, Saksa), joka on esittänyt unionin tuomioistuimelle viisi ennakkoratkaisukysymystä tämän säännöksen tulkinnasta.

Unionin tuomioistuin määrittää edellytykset, jotka työmarkkinaosapuolten tekemän työehtosopimuksen on täytettävä, jotta sillä voidaan poiketa vuokratyöntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta direktiivin 2008/104 5 artiklan 3 kohdan nojalla.³ Se täsmentää muun muassa vuokratyöntekijöiden yleisen suojelun käsitteen laajuutta – tätä suojelua on kyseisen säännöksen perusteella työehtosopimuksissa noudatettava –, ja esittää arviointiperusteet sen arvioimiseksi, onko tätä yleistä suojelua tosiasiallisesti noudatettu. Unionin tuomioistuin katsoo myös, että tällaisiin työehtosopimuksiin on voitava kohdistaa tehokas tuomioistuinvalvonta.

¹ Se oli tammi-maaliskuun 2017 osalta vahvistettu työvoiman vuokrauksesta 3.2.1995 annetun lain (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz, BGBl. 1995 I, s. 158) 10 §:n 4 momentin ensimmäisessä virkkeessä, sellaisena kuin sitä sovellettiin 31.3.2017 saakka, ja huhtikuun 2017 osalta saman lain 8 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin sitä sovellettiin 1.4.2017 alkaen.

² Vuokratyöstä 19.11.2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/104/EY (EUVL 2008, L 327, s. 9).

³ Tässä 3 kohdassa jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus sallia se, että työmarkkinaosapuolet pitävät voimassa tai tekevät työehtosopimuksia, joissa sallitaan vuokratyöntekijöiden epäyhdenvertainen kohtelu keskeisten työehtojen osalta edellyttäen, että vuokratyöntekijöiden yleinen suojelu taataan.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Muistutettuaan direktiivin 2008/104 kahdesta tavoitteesta, joita ovat vuokratyöntekijöiden suojelusta huolehtiminen ja työmarkkinoiden moninaisuuden kunnioittaminen, unionin tuomioistuin täsmentää, että tämän direktiivin 5 artiklan 3 kohdassa ei edellytetä vuokratyöntekijöiden yleisen suojelun käsitteeseen viittaamalla sitä, että huomioon otetaan pelkästään vuokratyöntekijöitä koskeva suojelun taso, joka on korkeampi kuin keskeisiä työehtoja koskevassa kansallisessa ja unionin oikeudessa yleisesti työntekijöiden osalta säädetty taso.

Jos työmarkkinaosapuolet kuitenkin sallivat työehtosopimuksessa erilaisen kohtelun keskeisten työehtojen osalta vuokratyöntekijöiden kustannuksella, tässä työehtosopimuksessa on asianomaisten vuokratyöntekijöiden yleisen suojelun noudattamiseksi myönnettävä vuokratyöntekijöille vastineeksi keskeisiä työehtoja koskevia etuja,⁴ jotka ovat omiaan korvaamaan heidän erilaisen kohtelunsa.

Vuokratyöntekijöiden yleinen suojelu näet heikkenisi väistämättä, jos tällaisella työehtosopimuksella vain heikennettäisiin yhtä tai useampaa mainituista keskeisistä työehdoista vuokratyöntekijöiden osalta.

Direktiivin 2008/104 5 artiklan 3 kohdan poikkeussäännös edellyttää, että vuokratyöntekijöiden yleisen suojelun noudattamista koskevan velvollisuuden noudattamista on arvioitava konkreettisesti tietyn tehtävän osalta vertailemalla käyttäjäyrityksen suoraan palkkaamiin työntekijöihin sovellettavia keskeisiä työehtoja vuokratyöntekijöihin sovellettaviin keskeisiin työehtoihin, jotta voidaan **ratkaista, voidaanko näiden keskeisten työehtojen osalta myönnettävillä korvauksilla tasapainottaa erilaisen kohtelun vaikutukset.**

Tämä velvollisuus noudattaa vuokratyöntekijöiden yleistä suojelua ei edellytä sitä, että asianomaisella vuokratyöntekijällä on toistaiseksi voimassa oleva työsopimus työvoiman vuokrausyrityksen kanssa, sillä direktiivin 2008/104 5 artiklan 3 kohdassa sallitaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta poikkeaminen kaikkien vuokratyöntekijöiden osalta erottelematta heitä sen mukaan, onko heidän työsopimuksensa työvoiman vuokrausyrityksen kanssa määräaikainen vai toistaiseksi voimassa oleva.

Kansallinen lainsäätäjä ei myöskään ole velvollinen säätämään yksityiskohtaisista edellytyksistä ja arviointiperusteista, joita työehtosopimuksissa on noudatettava.

Vaikka työmarkkinaosapuolilla on työehtosopimuksia neuvoteltaessa ja tehtäessä laaja harkintavalta, niiden on kuitenkin noudatettava unionin oikeutta yleisesti ja erityisesti direktiiviä 2008/104.

Vaikka jäsenvaltioita ei tämän direktiivin säännöksillä siten velvoiteta antamaan tiettyä säännöstöä, jolla pyritään kyseisen direktiivin 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun vuokratyöntekijöiden yleisen suojelun noudattamiseen, on kuitenkin niin, että **jäsenvaltioiden, niiden tuomioistuimet mukaan lukien, on varmistettava, että työehtosopimuksilla, joissa sallitaan erilainen kohtelu keskeisten työehtojen osalta, varmistetaan muun muassa vuokratyöntekijöiden yleinen suojelu.**

Näin ollen näihin työehtosopimuksiin on voitava kohdistaa tehokas tuomioistuinvalvonta sen selvittämiseksi, noudattavatko työmarkkinaosapuolet velvollisuuttaan noudattaa tätä yleistä suojelua.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

⁴ Keskeiset työehdot määritellään direktiivin 2008/104 3 artiklan 1 kohdan f alakohdassa. Niissä on kyse työaikaan, ylityöhön, taukoihin, lepoaikoihin, yötyöhön, lomiin ja yleisiin vapaapäiviin sekä palkkaan liittyvistä työehdoista.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja sen tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 2964106

Pysykää kuulolla!

